

MILJØGODKENDELSE
af kvægbruget
I/S van der Wijst
beliggende
Bolhedevej 14
6800 Varde

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Den 3. december 2020

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 110393-20

Sagsnr. 20-8481

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	8
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	8
4.5	LUGT.....	8
4.6	STØJ OG VIBRATIONER.....	9
4.7	STØV.....	9
4.8	SKADEDYR.....	9
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	10
4.11	LYS.....	10
4.12	EGENKONTROL.....	10
4.13	UHELD OG RISICI.....	10
4.14	OPHØR.....	10
5	KLAGEVEJLEDNING	11
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
7.1	BELIGGENHED.....	13
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	15
7.4	SAMDRIFT.....	18
7.5	BIAKTIVITETER.....	18
7.6	INDRETNING.....	18
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	21
7.8	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	22
7.9	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	23
7.10	LUGT.....	24
7.11	STØJ OG RYSTELSER.....	25
7.12	STØV.....	26
7.13	LYS.....	27
7.14	SKADEDYR.....	27
7.15	TRANSPORT.....	28
7.16	DØDE DYR.....	29
7.17	AFFALD.....	30
7.18	OPLAG AF OLIE- OG KEMIKALIER.....	30
7.19	ENERGI- OG VANDFORBRUG.....	31
7.21	SPILDEVAND.....	31
7.20	GENEBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.....	33
7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	34
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	39

7.23	BAT – AMMONIAK	40
8	YDERLIGERE OPLYSNINGER FRA ANSØGER.....	42
9	NABO- / PARTSHØRING	42
10	SAMLET VURDERING	42
11	BBR-FÆRDIGMELDING AF ENSILAGESILOER.....	43

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrbruget på Bolhedevej 14, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at ændringen og driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 30. juli 2020 til og med den 17. august 2020. (Idéfasen/naboorientering). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger eller henvendelser i forbindelse med idéfasen/naboorienteringen.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet. Det skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse. Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger i de 30 dages parts/nabohøring.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	I/S van der Wijst
Kontaktperson:	Luuk van der Wijst. Telefon: 21 69 68 17. Mail: luukwijst94@gmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	I/S van der Wijst, Bolhedevej 14, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	7b Hostrup By, Øse
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730113172
CHR-nummer:	47162
CVR-nummer:	38958631
Konsulent:	Kolding Herreds Landbrugsforening Lars Schmidt, Chefkonsulent, Miljø. las@khl.dk 76341700 / 20133325
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 219627, version 2, indsendt den 3. oktober 2020
Udkast i nabohøring:	Fra den 30. oktober til og med den 30. november 2020
Godkendelsesdato:	Den 3. december 2020.

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra den 30. september 2010 omfattende en større udvidelse med nye stalde og udvidelse af dyreholdet. Denne godkendelse er kun i begrænset omfang udnyttet. Husdyrbruget er i slutningen af 2017 overtaget af I/S van der Wijst. Der er den 12. juni 2018 givet et tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen fra 2010, hvor den reducerede udvidelse godkendes med vilkår.

Denne miljøansøgning fra I/S van der Wijst omhandler et ønske om miljøgodkendelse med større fleksibilitet i dyreholdet i forhold til sammensætningen af køer og opdræt i eksisterende stalde og på eksisterende produktionsarealer. Der er et ønske om en forlængelse af eksisterende plansiloer. Der sker intet nyt staldbyggeri på Bolhedevej 14, 6800 Varde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 19. juli 2020.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Bolhedevej 14, 6800 Varde kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 375 køer, 360 kvier og 180 tyrekalve til 60 kg, i alt daværende 683 DE.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges ikke om nybyggeri af stalde eller ændring af indretningen i staldene. Ansøger ønsker mulighed for større fleksibilitet i dyreholdet i forhold til sammensætningen af køer og opdræt i eksisterende stalde. Derudover søges der om en forlængelse af eksisterende plansiloer.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 3 og 4.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Ensilageplansilo

- c. Senest 14 dage før etablering af forlængelse af ensilageplansilo skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
 - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder
- d. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).

4.3 Landskabsinteresser

- a. Eksisterende beplantning ved anlægget skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplanteres, så beplantningens afskærmende effekt bibeholdes. Se figur 2.1.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- b. Sand, som har været brugt som strøelse i senge, kælvnings- og sygebokse m.m. skal efter endt brug behandles og opbevares som fast husdyrgødning på møddingsplads og skal overdækkes med vandtæt materiale. Alternativt kan sandet opbevares i en lukket og tæt container, der er placeret på et befæstet areal med afløb til gyllesystemet.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 m fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terræn.
- c. Al overfladevand fra møddingsplads (bygning nr. 16+17 i figur 3) skal ledes til gyllebeholder.
- d. Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- e. Der må ikke placeres ensilagemarkstakke inden for det potentielle udsprinklingsområde omkring de tre eksisterende hydranter og eventuelle fremtidige hydranters udsprinklingsområde.
- f. Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, der udsprinkles restvand på.
- g. Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller boreriger indenfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- h. Når den ansøgte forlængelse af ensilagesiloer gennemføres skal der samtidigt etableres en opbevaringskapacitet til restvand, der modsvarer opsamlingsarealet jævnt for byggebladet for udsprinkling (BB 103-09-05).
- i. Overkant af opsamlingsbeholder/pumpebrønd til restvand skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.13 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 4. januar 2021.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 3. december 2020.

På Varde Kommunes vegne den 3. december 2020

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Lars Schmidt, Kolding Herreds Landbrugsforening, e-mail: las@khl.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Bolhedevej 14, 6800 Varde, ca. 2,2 km øst for Nordenskov, som er nærmeste byzone, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Vrenderupvej 47, som ligger ca. 2,8 km syd for husdyrbruget, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste byzone og nærmeste samlet bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bolhedevej 16, som ligger ca. 290 meter nordvest for husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser ses i figur 2.

Figur 2. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til nærmeste naboejendomme. Bolhedevej 16 er nærmeste nabo uden landbrugspligt samt landskabsudpegning (blålig markering for overgangslandskab). Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Ansøger oplyser:

Afstandskrav er vurderet i forhold til de eksisterende bygninger. Der ansøges ikke om nye bygninger eller ændret anvendelse.

Flere gældende afstandskrav fra driftsbygninger er ikke overholdt, herunder afstand til skel og til egen beboelse. Men da der er tale om ældre, eksisterende driftsanlæg, som fortsætter i uændret drift vurderes det, at anlæggene er lovligt etablerede på opførelsestidspunktet, enten som følge af at afstandskravet ved opførelse var overholdt efter daværende lovgivning eller som følge af at der daværende er givet dispensation. Det vurderes således ikke behov for at ansøge dispensation.

Varde Kommune konstaterer ligesom ansøger, at afstand fra de eksisterende gylletanke til en sø ikke er overholdt. Søen fremkommer på luftfotos fra år 2010 og dermed tidsmæssigt senere end etableringen af de to gyllebeholdere (1988 og 2006). I Varde Kommune har søen været registreret ude og nu inde igen som en § 3 sø. Der er gyllealarm og krav om 5 års beholderkontrol på de to gylletanke.

Desuden er begge eksisterende og lovligt opførte gyllebeholdere etableret tættere end 25 meter på en boring DGU nr. 122.151. Da der ikke sker ændringer med gylletankene vurderer Varde Kommune, at der ikke skal dispenseres i denne afgørelse.

Det skal også nævnes, at nakkebomsarealet i sengestaldene ikke er medtaget i ansøgt drift. Det vil sige, at der ikke sker en udvidelse af produktionsarealet i ansøgt drift.

Med udgangspunkt i ovenstående er Varde Kommunes samlede vurdering, at idet der er tale om eksisterende og lovligt opførte bygninger, er det ikke nødvendigt at dispensere fra afstandskravene i denne miljøgodkendelse.

7.3 Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser:

Ejendommen ligger med driftsbygningerne samlede på begge sider af Bolhedevej og er beliggende i det åbne land i landzone. Ejendommen ligger i udkanten af et udpeget bevaringsværdig såkaldt overgangslandskab jf. Vardes kommuneplan, se figur 2. Driftsbygningerne ligger delvist skærmede af levende hegn og supplerende beplantninger og falder på den måde naturligt ind i landbrugslandskabet i området.

Ansøgers vurdering:

Ejendommens produktionsbygninger ligger som en samlet enhed. Der er i forbindelse med de tidligere udvidelser af ejendommen taget stilling til at nye stalde og driftsbygninger mest hensigtsmæssigt placeres syd for vejen, idet området nord for vejen dels er arealmæssigt begrænset og dels er der beliggende flere vandhuller og mindre naturområder umiddelbart om hertil. Forlængelsen af en plansilo vurderes ikke at have landskabsmæssige påvirkninger, idet der alene er tale om, at et eksisterende siloanlæg forlænges til samme længde som den eksisterende silo ved siden af. Siloerne er placeret i tilknytning til driftsbygningerne og vil dermed fortsat fremtræde som en samlet enhed. Da der ikke er tale om nyanlæg mht. stalde eller andre bygninger vurderes der ikke at være nye forhold at tage i betragtning i fht. de landskabsmæssige hensyn. Det vurderes derfor at anlægget ikke har negative landskabsmæssige påvirkninger og at der er foretaget de fornødne hensyn til at indpasse anlægget i landskabet.

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Bevaringsværdige landskaber
- Overgangslandskab

- Egnede områder til store husdyrbrug
- Særligt værdifulde landbrugsområder

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

Områder til placering af **store husdyrbrug** skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og -anlæg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 160 meter øst for husdyrbruget og berøres ikke af de ansøgte ændringer.

I den tidligere gældende miljøgodkendelse (Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen fra 2010 givet den 12. juni 2018) fremgår et vilkår om etablering af supplerende beplantning blandt andet ved gylletanken tættest ved Bolhedevej. Imidlertid er denne beplantning aldrig etableret.

Ansøger har forespurgt om en revurdering af det vilkår med henvisning til beplantningen vil give udfordringer i forhold til udsyn fra udkørslerne til Bolhedevej og dermed trafiksikkerhed og ud fra at driftsbygningerne i forvejen er godt afskærmede i landskabet af den eksisterende beplantning.

Varde Kommune har på den baggrund vurderet, at vilkåret om nybeplantning fjernes. Til gengæld er der fortsat vilkår om, at eksisterende beplantning skal bevares, vedligeholdes og om nødvendigt genplantes med det formål at opretholde hensynet til den visuelle afskærmning, beplantningen udgør. Det fremgår af vilkår 4.3.b og er vist i figur 2.1.

Varde Kommune vurderer at

- de ansøgte ændringer på husdyrbruget er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- ændringerne i dyresammensætningen og forlængelse af siloerne ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- forlængelse af ensilagesiloerne ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø

Figur 2.1. Jævnfør vilkår 4.3.b skal eksisterende beplantning (markeret med grønt) bevares, vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Der er ingen samdrift med andre husdyrbrug.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3. Eneste bygningsmæssige ændring er forlængelse af ensilagesiloer (bygning 9.1 i figur 3). Ellers søges der udelukkende om øget fleksibilitet mellem dyregrupper i eksisterende staldtyper og produktionsarealer.

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1a + 1b

Eksisterende kostald. Den nordlige del af stalden (1a på figur 3) er bygget i 2003, og den sydlige del af stalden (1b på figur 3) er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2010 og bygget i 2010. Der søges om:

- alle kvæg på 1.902 m² sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- alle kvæg på 179 m² dybstrøelse (i afsnit 1a)

Bygning 2

Eksisterende ungdyrstald. Der søges om:

- alle kvæg på 334 m² produktionsareal med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)

Bygning 3

Eksisterende ungdyrstald. Der søges om:

- alle kvæg på 194 m² produktionsareal med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- alle kvæg på 146 m² produktionsareal med dybstrøelse
- alle kvæg på 52 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 4

Eksisterende ungdyrstald. Der søges om:

- alle kvæg på 78 m² produktionsareal med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- alle kvæg på 60 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 5

Eksisterende maskinhus.

Bygning 5.1

Befæstet areal til halmopbevaring og/eller parkering af maskiner.

Bygning 6

Eksisterende gyllebeholder på 1.200 m³ fra 1988. Der søges om 313 m² gødningslager.

Bygning 7

Eksisterende gyllebeholder på 4.000 m³ fra 2006. Der søges om 878 m² gødningslager.

Bygning 8

Eksisterende foderlade (8 i figur 3) og dybstrøelse (8a i figur 3). Se nærmere placering af dybstrøelsesarealet i figur 4. Der søges om:

- alle kvæg på 563 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 9

Eksisterende plansiloer på samlet ca. 2.239 m², fordelt på et afsnit bestående af to plansiloer mod nord, og et afsnit bestående af tre plansiloer mod syd. Der er bagmur i alle siloer. Arealet mellem de to siloafsnit er et befæstet areal, hvorfra restvandet opsamles og ledes til restvandbeholderen beliggende mod syd og udsprinkles.

Bygning 9.1

Ny forlængelse af eksisterende plansilo med ca. 12 meter svarende til en udvidelse på ca. 350 m². Siloanlægget får dermed samme længde som siloanlægget ved siden af.

Bygning 10

Eksisterende plansiloer, samlet ca. 2.120 m² godkendt i 2010. Restvandet opsamles og ledes til restvandbeholderen beliggende mod syd og udsprinkles.

Bygning 11

Beholder på ca. 120 m³ til opsamling af restvand og overfladevand fra ensilagepladsen. Restvandet udsprinkles på marken.

Bygning 12

Udsprinklingsområde

Bygning 13

Befæstet areal hvorfra overfladevand nedsiver langs kanterne.

Bygning 14

Eksisterende befæstet plads. I 8 års drift var det en kalveplads til kalvehytter.

Bygning 15

Eksisterende stald med udvendigt foderbord mod øst og med befæstet areal rundt om, hvorfra overfladevand nedsiver langs kanterne. I staldens sektioner er der fald indad og aquadræn som opsamles i en samlebrønd vest for stalden og derfra ledes det til gyllekanal i kostald. Der søges om:

- alle kvæg på 252 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 16+17

Eksisterende møddingsplads på 211 m² med afløb til gyllesystem. Der søges om:

- 200 m² gødningsandel (kvæg, heste, får og geder)

Bygning 18

Eksisterende lade

Bygning 19

Eksisterende stald som ikke er i anvendelse

Bygning 20

Garage

Bygning 21

Beboelse

Ansøger oplyser:

Stalde og driftsbygninger på Bolhedevej 14 er beliggende som en samlet enhed, men med bygningssæt på begge sider af Bolhedevej.

Der ændres ikke i eksisterende bygninger og der opføres ikke nye stalde.

Det nuværende og det ansøgte nettoproduktionsareal er uændret. Det såkaldte "nakkebomareal" i sengebåsene er ikke medregnet som produktionsareal i de stalde som har sengebåse, hverken i nudrift eller i ansøgt drift.

Produktionsarealet er i såvel nudrift som i ansøgt drift på 3.760 kvm.

Nudriften og 8 års driften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift i henhold til den eksisterende § 12 tillægsgodkendelse fra 2018 og §12 godkendelse fra 2010. Eneste stalde som ikke medgår i 8-årsdriften er den nyeste kalvestald – bygning 15 og stald 9a i figur 3, hvor der ved tillægsgodkendelsen i 2018 er givet godkendelse til opstaldning af opdræt og goldkøer i del af foderladen. Alle øvrige stalde er mere end 8 år gamle.

I seneste tillægsgodkendelse er anvendelsen af flere ældre stalde blevet opdateret, idet et større bygge- og udvidelsesprojekt godkendt tilbage i 2010 ikke blev effektueret af den tidligere ejer. Dette medførte behov for fortsat drift i flere hidtidige stalde som ellers skulle have været taget ud af brug.

Ejendommen har i nudrift jævnfør miljøgodkendelse fra juni 2018 godkendelse til en produktion på 375 køer, 360 kvier og 180 tyrekalve til 60 kg, i alt daværende 683 DE. Det samlede antal dyr på ejendommen forventes at forblive uændret, men der vil kunne forekomme forskydninger i fht. antallet af køer og opdræt

Figur 4. Oversigt over staldafsnit med angivelse af placering af produktionsarealer, opbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger. De orange felter er de områder af staldene hvor produktionsarealerne er placerede. Figur udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets og gødningslagres størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i § 12 miljøgodkendelse fra den 30. september 2010

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i tillæg nr. 1 til § 12 miljøgodkendelsen den 12. juni 2018.

Nakkebomsarealer er ikke medtaget i ansøgt drift.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyretype i ansøgt drift	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1a+1b	Sengestald med spalter	Alle kvæg	1.902	1.902	1.902
1a+1b	Dybstrøelse	Alle kvæg	179	179	179
2	Sengestald med spalter	Alle kvæg	334	334	334
3	Sengestald med spalter	Alle kvæg	194	194	194
3	Dybstrøelse	Alle kvæg	198	198	198
4	Sengestald med spalter	Alle kvæg	78	78	78
4	Dybstrøelse	Alle kvæg	60	60	60
8	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	563	563
14	Befæstet areal (tidligere kalveplads)	-	60	0	0
15	Dybstrøelse	Kalve under 6 mdr.	0	252	252
6	Gylletank 1200 m ³	-	313	313	313
7	Gylletank 4000 m ³	-	878	878	878
16+17	Møddingsplads	-	200	200	200

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

7.8 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger oplyser:

På ejendommen findes to eksisterende gyllebeholdere, der også ses på kortbilaget. Der er herudover lejet opbevaringskapacitet på andre ejendomme på 2.000 kbm og en ejet tank på ejendommen Heagervej 32 på 1500 kbm. Der er yderligere kapacitet i gyllekummer under spalter og fortanke på anslået ca. 1.500 kbm.

Der er ved ungdyrstaldene en møddingsplads til foderrester og ukomposteret kalvemøg mv.

Anlæg	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
6. Gyllebeholder	1988	1.200	313	ingen
7. Gyllebeholder	2006	4.000	878	ingen
I alt		5.200		

Figur 5. Opbevaringslagre til flydende husdyrgødning. Tabel udarbejdet af ansøger.

16.+17. Møddingsplads		ca 350 kbm	200	Pressening
--------------------------	--	------------	-----	------------

Figur 6. Opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning. Tabel udarbejdet af ansøger.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler om opbevaringskapacitet vurderes at være dækket ved de eksisterende 2 gylletanke, kapacitet under spalter og i fortanke samt lejede tanke og tank på anden ejendom.

På husdyrbruget er der en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 10.200 m³ jævnfør ansøgers oplysninger ovenfor.

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

I landbrugets byggeblad nr. 103.06-05 er der beskrevet hvordan bund i møddingspladser kan udføres på en måde, så det sikres at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads og i markstak. Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagingsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.9 Ensilage- og foderopbevaring

Indkøbt foder opbevares i kraftfodersilo og i lade. Grovfoder hovedsageligt i ensilagesiloer og enkelte gange i markstakke.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.10 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 431,1 meter, samlet bebyggelse 286 meter og enkeltbolig 108 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 2.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 2 anderledes end i figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bolhedevej 12	0	FMK	108	108	401,7	Ja
 Bolhedevej 16	0	FMK	108	108	370	Ja
 Vrenderupvej 47	0	NY	286	257,4	2947,9	Ja
 Hostrup By, Øse	0	NY	431,1	431,1	2351	Ja

Tabel 2. Samlet resultat af lugtberegning og beregnet geneafstand fra husdyrbruget.

Ansøger oplyser:

Lugtpåvirkninger af staldens nærområde afhænger af det samlede staldareal hvor der opholder sig dyr (produktionsarealet,) og afstandskravet er beregnet ud fra at der er fuld belægning med dyr i stalden og alle staldafsnit er i brug.

Afstandskrav for lugtgener er overholdt til såvel nabobeboelser såvel som nærmeste byzone og samlet bebyggelse (landsby). Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bolhedevej 16 efterfulgt af

Bolhedvej 12. Begge ejendomme ligger i en afstand på ca. 400 m fra husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Vrenderup ca. 3 km mod syd og nærmeste byområde er Nordenskov ca. 2,3 km nordvest for ejendommen. Alle afstandskrav ifht. lugtgener er overholdt med stor margin.

Der ligger ikke andre husdyrbrug indenfor hhv. 300 meter fra byzone og samlet bebyggelse, samt andre husdyrbrug inden for 100 meter fra nærmeste nabobeboelser i landzone, som skal medregnes i lugtgeneafstandskravet, hvorfor der ikke indgår kumulation i beregningerne og afstandskravet.

Ansøgers vurdering:

Lovens krav til afstande til nabobeboelser, samlet bebyggelse og byzone er alle overholdte med stor margin. Det vurderes derfor at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende, udover hvad der kan forventes af en landbrugsproduktion af den størrelse i landområde der i forvejen er præget af husdyrbrug.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.11 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Nabobeboelserne til ejendommen er alle beliggende i god afstand fra stalde og driftsbygninger samt udkørsler. Staldene er med naturlig ventilation, hvorfor der ikke vil være støj fra ventilatorer. Landbrugsrelateret støj vil periodisk kunne forekomme primært fra kørsel med maskiner, blanding og levering af foder, malkeanlæg, køleanlæg til mælketank, afhentning af mælk, pumpning af gylle (se figur 7) og lyde fra kælvende dyr mv. Der er ikke umiddelbart processer eller maskiner som frembringer vibrationer eller rystelser som vil være til gener for omkringboende. Driften af ejendommen vil fortsat være med malkekvæg og de aktiviteter som i dag udvikler støj vil være de samme som i dag og i omtrent samme omfang som i dag.

Støjkilde	hvor ofte,	tidspunkter	hvor længe
Afhentning af mælk	ca. hver anden dag	hele døgnet	ca. 15 min pr gang
Levering af dyr	ca. 2-3 gange pr måned	primært morgen	ca. 15-30 min pr gang
Levering af foder. råvarer	ca. 2-3 gange pr måned	i dagtimerne	ca. 30 min pr gang
Blanding af foder og udfodring	dagligt	mellem kl. 6-9	ca. 120-180 min pr dag
Malkning – malkeanlæg	2-3 gange dagligt	morgen, dag+aften	ca. 3-4 timer pr gang.
Pumpning af gylle fra stald	ca. 1 gang om ugen	i dagtimerne	ca. 30-60 min pr gang

Figur 7. Oversigt over de primære støjkilder, samt hyppighed, tidspunkter og varighed af disse. Figur udarbejdet af ansøger.

Herudover vil der være sæsonarbejder, særligt udkørsel af gylle 4-5 gange årlig og høst og ensilering af afgrøder. Sæsonaktiviteter er meget vejrafhængige, og for ensilering er kvaliteten af afgrøden helt afhængig af rettidigt høsttidspunkt, hvorfor der køres intensivt mens aktiviteten står på. Der tilstræbes at der køres primært i dag og aftentimer, men kørsel i de sene aftentimer kan i få

dage om året være nødvendigt pga. vejrliget for at få afsluttet aktiviteten og sikre rettidig bjærgning af afgrøden. Ved at køre intensivt sikres at aktiviteten kun pågår over et kortere tidsrum og at så få dage som muligt berøres.

Tiltag for minimering af støjgener for omboende: Blanding af foder foregår på betonpladsen mellem kostalden, ladebygningerne og plansiloerne. Bygningerne vurderes af have en afskærmende virkning for udbredelse af støj. Foderblanding foregår primært i dagtimerne om morgenen. Støj fra malke- og køleanlæg til mælk er placeret ved kostaldens nordlige ende og vender ud mod vejen og egen bolig. Minimering af støjgener handler således primært om hensynsfuld adfærd og at støjende aktiviteter videst muligt søges afviklet i dagtimerne på hverdage, men i fht daglige rutiner omkring fodring og malkning vil det ikke kunne undgås at der vil forekomme støj i perioderne hvor der malkes og fodres.

Ansøgers vurdering:

Driften af husdyrholdet fortsætter i al væsentlighed uændret. Det samlede antal dyr ændres ikke men der vil kunne ske forskydning i fordelingen mellem køer og kvier. Der er ikke med det ansøgte lagt op til ændringer i driften, som vil ændre støjbilledet for de omkringboende. Ansøger har oplyst at aktiviteter som kan foretages i dagtimerne, som fx gyllepumpning og foderblanding primært vil blive foretaget i dette tidsrum. Støjende aktiviteter som ligger udenfor dagtimerne vil enten være af kortere varighed (fx afhentning af mælk og levering af råvarer) eller henhøre under sæsonbetingede markaktiviteter af kortere varighed. Det vurderes på den baggrund at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at minimere og forebygge støjgener.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.12 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Støvgener vil kunne forekomme ved intern kørsel med landbrugsmaskiner og lastvogne til og fra ejendommen ved de viste til- og frakørsler fra ejendommen til Bolhedevej, se figur 8. Ligeledes kan der forekomme støvgener ved håndtering af foder og halm. Der er dog så langt til de nærmeste nabobeboelser, at afstanden i sig selv betyder at støvgener ikke vil kunne forekomme. Både råvarer og halm opbevares indendøre i foder og halmlade, hvorfor støvgener ved håndtering af foder vurderes at være minimale.

Ansøgers vurdering:

Driften af husdyrholdet fortsætter i al væsentlighed uændret og der ændres ikke på aktiviteter som udløser øgede støvgener. Den relativt store afstand til nærmeste nabobeboelser betyder at der ikke vurderes at forekomme generende støvgener fra ejendommen.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af ændringen af husdyrbruget ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.13 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Den store stald til malkekøer (stald 1a og 1b) har åbne sider (med gardin) og med lysplader i tag og kip. Den nye kalvestald, stald 15, har åbne sider og der er lys i de enkelte staldafsnit som er tændt kortvarigt i forbindelse med fodring og tilsyn. Staldens åbne sider vender ikke direkte ud mod nabobeboelser, ligesom der er afskærmning med levende hegn og anden beplantning mellem nærmeste nabobeboelse og stalden. De øvrige stalde er fortrinsvist lukkede i siderne. Staldene er oplyst indvendig med almindelige lamper/lysarmaturer. Når der arbejdes i stalden vil belysning være tændt, og resten af tiden vil der være vågelys i stalden som vil kunne være svagt synligt om aftenen og natten. Vågelyset er tændt af hensyn til dyrenes velfærd og i forbindelse med tilsyn af kælvende eller syge dyr.

Ved kostalden, stald 1, samt ungdyrstalden, stald 2, samt den nye kalvestald, stald 15, er der udvendig belysning som tændes ved sensor, dvs. ved afhentning af mælk og når personale er på arbejde. Staldene ligger således at åbninger hvor der vil kunne forekomme lysvirkning kun i meget begrænset omfang vil være synlig fra nabobeboelser, da der er afskærmende virkning fra andre driftsbygninger samt fra beplantning.

Ansøgers vurdering:

Driften forbliver uændret og der ændres ikke på belysningsforhold som kan forøge evt. gener fra lyskilder. I perioder hvor der ikke arbejdes, vil lys fra ejendommen primært være vågebelysning i staldene. Ejendommen og staldene ligger i forvejen relativt godt afskærmet af eksisterende beplantning og bygninger mv.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.14 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Der følges de generelle regler og vejledninger fra Statens Skadedyrsservice. Fluegener kan ikke helt fjernes, men kan minimeres meget ved en kombination af forebyggende og behandlende tiltag. Der bekæmpes i dybstrøelse om sommeren med larvebekæmpende middel og med midler til påsmøring. Der tilstræbes løbende at fastholde god hygiejne og orden for at forebygge fluegener, dvs at foder- og gødningsrester fjernes og køres til opbevaring på gødningsplads på marken. Gødningen overdækkes med presenning el lign. Der udmuges løbende ved småkalve, hvilket også minimerer fluegener.

Rotter bekæmpes dels forebyggende ved generelt at søge at holde rent og ryddelig i og omkring ejendommen, dels er ejendommen tilsluttet den kommunale bekæmpelses ordning

Ansøgers vurdering:

Det vurderes at der med de ansøgte ændringer ikke vil være risiko for forøgede forekomster af skadedyr og gener herfra. Ejer har fokus på at holde orden omkring ejendommen og at følge de generelle anvisninger for forebyggelse af skadedyr.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Transport

Ansøger oplyser:

Miljøgodkendelsen vurderer og regulerer primært de dele af transporter som vedrører de benyttede til og frakørsler på ejendommen, mens landbrugsrelaterede kørsler på offentlig vej reguleres af færdselsloven og politiet. Ejendommens driftsbygninger er beliggende op til, og på begge sider direkte ud til Bolhedevej. Der er udkørsler på sydsiden af vejen og 2-3 udkørsler på nordsiden, se figur 8. Der er ikke nabobeboelser beliggende ved nogen af udkørslerne og der er gode oversigtsforhold ved vejen.

Figur 8. Anvendte til- og frakørsler til ejendommen vist med orange pile. Figur udarbejdet af ansøger.

Driften af ejendommen vil være uændret og der forventes ikke større ændringer i antallet af transporter. Se en oversigt over transporter i figur 9. Da der ikke er beboelser tæt på ejendommen, vil evt. gener fra transporter primært stamme fra almindeligt markarbejde samt fra kørsel på offentlig vej, som ikke reguleres med denne miljøgodkendelse.

<u>Daglige transporter:</u>	
Interne transporter af foder:	2-3 gange daglig med foderblander og traktor primært i dagtimerne
Afhentning af mælk:	Afhentes hver eller hver anden dag. Kan foregå hele døgnet.
<u>Ugentlige transporter:</u>	
Levering af foder/råvarer	ca 1 gang ugentlig med lastbil
Levende dyr levering	ca. 1 gang pr uge med lastbil
Afhentning af døde dyr	ca. 1 gang pr uge
Gylletransporter	ca 1-2 gange pr uge med lastbil til tanke på andre ejendomme
<u>Månedlige transporter</u>	
Dieselolie og hjælpepestoffer	ca 1 gang hver anden måned med lastbil
Afhentning af affald	ca. 2 gange pr måned med lastbil
Sæsonbetonede aktiviteter:	
<u>Gyllekørsel+fast gødning</u>	Der vil være ca. 450-500 kørsler årligt som primært vil være koncentreret i forårsperioden over 3-4 dage samt 3-4 gange ca. 1 dag i perioden maj til september i forbindelse med gødskning af græs.
Grovfoder bjærgning	600-700 transporter årligt i forbindelse med høst af afgrøder, primært græs og majs. Kørsler vil primært være til og fra plansiloerne ved gården samt i mindre omfang i markstak. Aktiviteten foregår i perioder over 1-2 dage i perioden maj til oktober.

Figur 9. Oversigt over transporter. Figur udarbejdet af ansøger.

I forhold til sæsonbetingede transporter og arbejder tilstræbes at der køres intensivt i den periode hvor aktiviteten pågår, idet det minimerer det berørte tidsrum / antal dag hvor evt. gener vil kunne forekomme, herunder også risiko for at der trækkes jord og smadder ud på vejene mv. Vejene ryddes for evt. jord umiddelbart efter arbejdets ophør. Udvidelse af plansiloanlægget vil minimere behovet for brug af markstakke – dvs. transporter relateret hertil og risiko for gener med jord på vejen, vil blive reduceret.

Ansøgers vurdering:

Antallet af transporter og typen af transporter, samt kørselsmønster vil forblive uændret. Ejendommens fysiske placering giver kun begrænsede muligheder for evt. at ændre på hvilke til og fra kørsler som bruges, men da der ikke er nabobeboelser beliggende tæt ved nogen af udkørslerne vurderes der ikke at være gener forbundet for naboerne med til og fra kørsel til ejendommen.

Varde Kommune vurderer, at antallet af transporter og at til- og fra kørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.16 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr afhentes af DAKA jf. gældende veterinære regler og placeres frem til afhentning under overdække. Afhentningssted vil normalt være betonplads vest for ungdyrstalden, bygning 2 i figur 3.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.17 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Det fremgår af loven at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) *Affaldsforebyggelse.*
- 2) *Forberedelse med henblik på genbrug.*
- 3) *Genanvendelse.*
- 4) *Anden nyttiggørelse.*
- 5) *Bortskaffelse.*

Virksomheden følger affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelsesloven samt Varde Kommunes affaldsregulativ for erhvervsvirksomheder. Affald fra virksomheden omfatter primært plast fra overdækning, pap og papiremballager, diverse emballage fra tilskudsfødemidler og hjælpestoffer. Ligeledes jern og metal skrot og i mindre omfang olie og malingsrester mv.

Miljøfarligt affald afleveres til kommunal modtageplads (mindre mængder af olierester, maling, trykimprægneret træ mv)

Rene fraktioner af genbrugeligt papir, pap, plast og glas afleveres på kommunal modtageplads

Jern og metalskrot afhentes af privat modtagevirksomhed

Restaffald afhentes af privat renovatør, Brians Renovation, ca hver anden uge.

Olierester/spildolie forekommer kun i begrænset omfang, da service på traktorer foregår på værksted. Evt. aflevering sker til den kommunale modtageplads.

Evt. medicinrester afleveres til dyrlæge

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Oplag af olie- og kemikalier

Ansøger oplyser følgende:

Der anvendes erhvervsmæssigt dieselolie til drift af landbrugsmaskiner. Årligt forbrug ca. 15.000 l. Opbevaring sker i 2500 l tank som står på betonbund i hjørnet mellem bygning 2 og 3, placering i hjørne forbygger påkørsel ved uheld.

Sprøjtning af afgrøder foretages af maskinstation og der opbevares derfor ikke plantebeskyttelsesmidler på ejendommen. Der opbevares ved malke og tankrum vaske og desinfektionsmidler til rengøring af malkeudstyr.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.19 Energi- og vandforbrug

Ansøger oplyser:

Strømforsbruget er årligt cirka 300.000 kwh. De store forbrugsposter er særligt til malkeanlæg og mælkekøling og markvanding samt til belysning af staldene. Der anvendes lavenergi teknologi til malkeanlæg og mælkekøling. Forbrug af olie og dieselolie er beskrevet under pkt. 7.18.

Ejendommen er tilsluttet Nordenskov Vandværk. Forbruget er cirka 18.000 kbm pr år. Største forbrugsposter er drikkevand til dyrene samt vand til vask af malkeanlæg. Der føres kontrol med vandforbruget og der anvendes vandbesparende teknologier i forbindelse med vask af malkeanlæg. Der føres løbende kontrol af drikkevandssystemet til dyrene for at forebygge evt vandspild.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.21 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Årlige mængder og sammensætning er som følger:

Vaskevand fra malkestald og mælkerum mv: ca. 1.200-1.500 kbm til gylle

Vand fra møddingsplads: ca. 200 kbm til gylle

Overfladevand fra eksisterende ensilageplads (eksklusiv den ansøgte forlængelse på 350 m²) og kørearealer + vaskeplads fra ca. 4.600 kvm: ca. 4.300 kbm til sprinkler

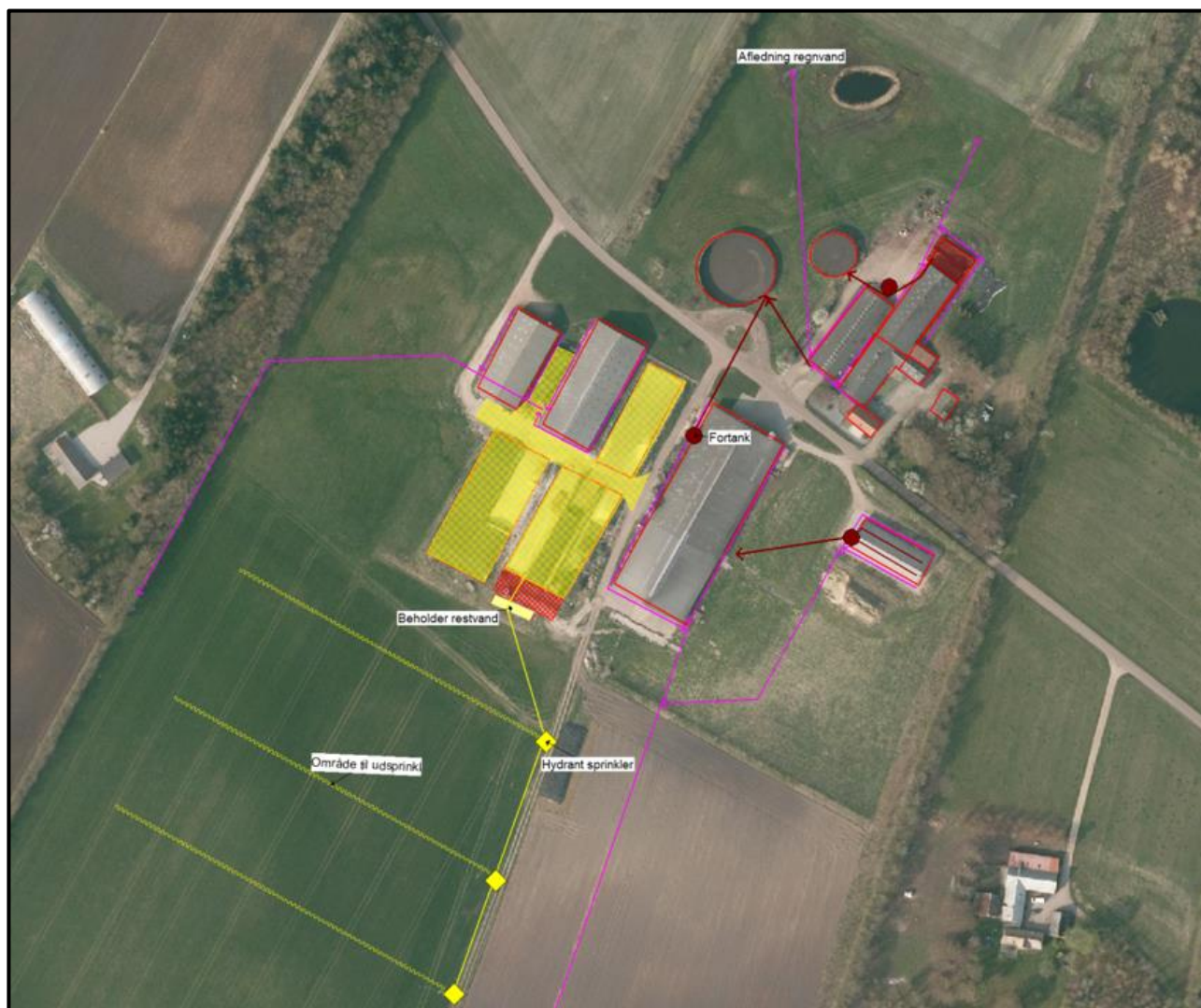
Vaskevand fra rengøring af malkeanlæg og malkestald mv. ledes til gyllesystem. Vand og evt. ensilagesaft fra plansilo og kørearealer ved samme ledes til opsamlingsbeholder på ca. 120 kbm. og udsprinkles automatisk på bevokset areal. I perioder med risiko for overfladeafstrømning, fx frossen eller vandmættet jord, anvendes først buffertankens kapacitet, herefter køres evt. overskydende mængde til gylletank med sugevogn.

Varde Kommune accepterer, at opsamlingsarealet på den ansøgte forlængelse af ensilagesiloer på ca. 350 m² ikke er medtaget i den totale beregning af opsamlingsarealet til udsprinkling. Med et opsamlingsareal på 4.600 m² (uden den ansøgte forlængelse af ensilagesiloer) kræver det jævnt byggeblad (BB 103-09-05) for udsprinkling, en opsamlingsbeholder på ca. 130 m³. Ansøger oplyser, at nuværende kapacitet på opsamlingsbeholderen er ca. 120 m³. Dette forhold accepterer Varde Kommune under forudsætning af, at husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes.

Når den ansøgte forlængelse af ensilagesiloer gennemføres stiller Varde Kommune et vilkår om, at der samtidigt skal etableres en opbevaringskapacitet til restvand, der modsvarer opsamlingsarealet jævnfør byggebladet for udsprikning (BB 103-09-05).

Ansøger oplyser i forlængelse af ovenstående at opsamlingsbeholderen til restvand er over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.

Vand fra møddingsplads/ gamle plansiloer nord for de gamle stalde ledes til gyllesystemet i staldene ved siden af. Se principskitse i figur 10.

Figur 10: Principskitse af afløbsforhold for gyllesystem, restvand/ensilagesaft og regnvand. Lilla signatur viser aflødnng for regnvand. Gul viser befæstede arealer med opsamling og aflødnng af restvand og ensilagesaft til sprinkleranlæg. Brun viser pumpeledninger og fortanke og udvendig opsamling til gyllesystem. Figur udarbejdet af ansøger.

Regnvand/tagvand:

Alle driftsbygninger har tagrender. Regnvand fra tagarealer ledes uændret til grøft og dræn. Fra de ældste stalde og bygninger nord for Bolhedevej ledes tagvand uændret via dræn og videre til grøft nord for ejendommen. Fra de vestlige driftsbygninger (bygning 5 og 8 i figur 3) ledes vandet via dræn til blind grøft hvor vandet nedsiver. Fra kostald og nyeste kalvestald ledes vand til eksisterende dræn som udmunder i grøft syd for ejendommen. Der foretages løbende kontrol af tagrender for tæthed samt kontrol for tilstopning af afløb.

Der søges parallel med denne ansøgning også ansøgning om udledning af tagvand fra den nyeste kalvestald til dræn samt godkendelse af eksisterende afløbsforhold, idet der i forbindelse med nuværende ejers overtagelse af ejendommen er tvivl om, hvorvidt de eksisterende forhold er lovlige og ud fra, at et tidligere ansøgt større byggeprojekt under den forrige ejer ikke er blevet realiseret.

Ansøgers vurdering:

Spildevand håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen og håndteres enten ved udsprinkling på bevokset areal eller ledes til gyllesystem og håndteres sammen med husdyrgødningen. Spildevand fra landbrugsdriften håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning således at udledninger til miljøet, herunder nedsivning til grundvandet forebygges.

Ved miljøtilsyn har Varde Kommune erfaret, at der er tre hydranter til udsprinkling. De er markeret med gule kvadrater i figur 10. Der er en kanon/sprinkler.

Når det gælder opsamling, opbevaring, håndtering, og udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloerne gælder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- anlæg, der anvendes til opbevaring af restvand, skal være udført af bestandige materialer, og skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt
- opbevaringsanlæg for restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over
- restvand må kun tilføres afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm
- udbringning af restvand må ikke give anledning til unødige gener
- restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.
- udbringning af restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Varde Kommune vælger at stille vilkår om at:

- Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, det udsprinkles restvand på.
- Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller borer i nærheden af det område, hvor der udsprinkles restvand.
- Overkant af opsamlingsbeholder til restvand skal være over niveau for opsamlingsarealet, så der ikke kan ske overløb.
- Der må ikke opbevares ensilagemarkstakke på udsprinklingsområderne for de tre hydranter.
- Når den ansøgte forlængelse af ensilagesiloer gennemføres skal der samtidigt etableres en opbevaringskapacitet til restvand, der modsvarer opsamlingsarealet jævnfør byggebladet for udsprinkling (BB 103-09-05).

Hvis det viser sig at udsprinkling af restvand ikke overholder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udsprinklingen helt stoppet.

Varde Kommune udarbejder en separat afgørelse til udledning af tagvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.20 Genebegrænsende foranstaltninger

Ansøger oplyser:

Ejendommen ligger i et relativt fladt terræn uden for område udpeget til særlige drikkevandsinteresser, og uden for områder udpeget med særlig nitratfølsomhed. Ejendommen har fokus på forsvarlig opbevaring og håndtering af miljøskadelige stoffer som kan nedsive til og skade

grundvandet. Der er med fast bund og afløb og opsamling til gyllesystem sikret at gødning og vaskevand ikke kan sive ned til grundvandet. Oliekanke er placeret indendørs på fast bund og sikret mod påkørsel. Der er ikke oplag af olie og kemikalier på ejendommen. Terrænet i området er relativt fladt og der vil i tilfælde af et evt udslip/spild af gylle være mulighed for hurtigt at kunne inddæmme og stoppe en evt forurening.

Ansøgers vurdering:

Der vurderes ikke af være forhold til stede som vil kunne udgøre en særlig risiko for jordarealer og jordbund.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 3.875,5 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 4.509,7 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 4.509,7 kg kvælstof pr. år.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3961,0	548,8	4509,7
Nudrift	3961,0	548,8	4509,7
8 års-drift	3326,8	548,8	3875,5

Figur 11. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 634,2 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og 0,0 kg kvælstof pr år i forhold til nudriften.

Ansøger oplyser:

Der er tale om eksisterende stalde, heraf flere ældre stalde, hvor der ikke for nuværende er mulige teknologier til rådighed til at nedbringe ammoniak. Ejendommen overholder det fastsatte vejledende niveau for maksimal ammoniakemission og det vurderes at der i tilstrækkelig grad er foretaget de reducerende tiltag som er teknisk og økonomisk mulige på bedriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se figur 12.

Figur 12. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, nærmeste kategori 1 og kategori 2 natur i forhold til Bolhedevej 14.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Ansøger oplyser:

Nærmeste kat 1. natur er beliggende ca. 7 km nordvest for ejendommen. Afstanden til naturområdet gør i sig selv at der ikke beregningsmæssigt kan måles afsætning eller merafsætning i naturområdet. Depositionen er 0,0 kg N/ha og til tilladte deposition er 0,7 kg N pr ha. Lovens kriterie er således overholdt for kategori 1 natur, og da der ikke er beregningsmæssigt kan påvises nogen belastning fra det ansøgte, så er der ikke foretaget en vurdering af naturområdet.

Varde Kommune og ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionskravet er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Ansøger oplyser:

Nærmeste kat 2 natur, Abild Hede, er et hedeareal beliggende ca. 1600 m nordøst for anlægget. Der er ingen merafsætning af ammoniak i naturområdet og total depositionen er 0,2 kg N/ha og afskæringskriteriet for max. tilladte totaldeposition er 1,0 kg N pr ha. Lovens kriterie er således overholdt for kategori 2 natur. Da den beregningsmæssige påvirkning er lav og uændret, samt et

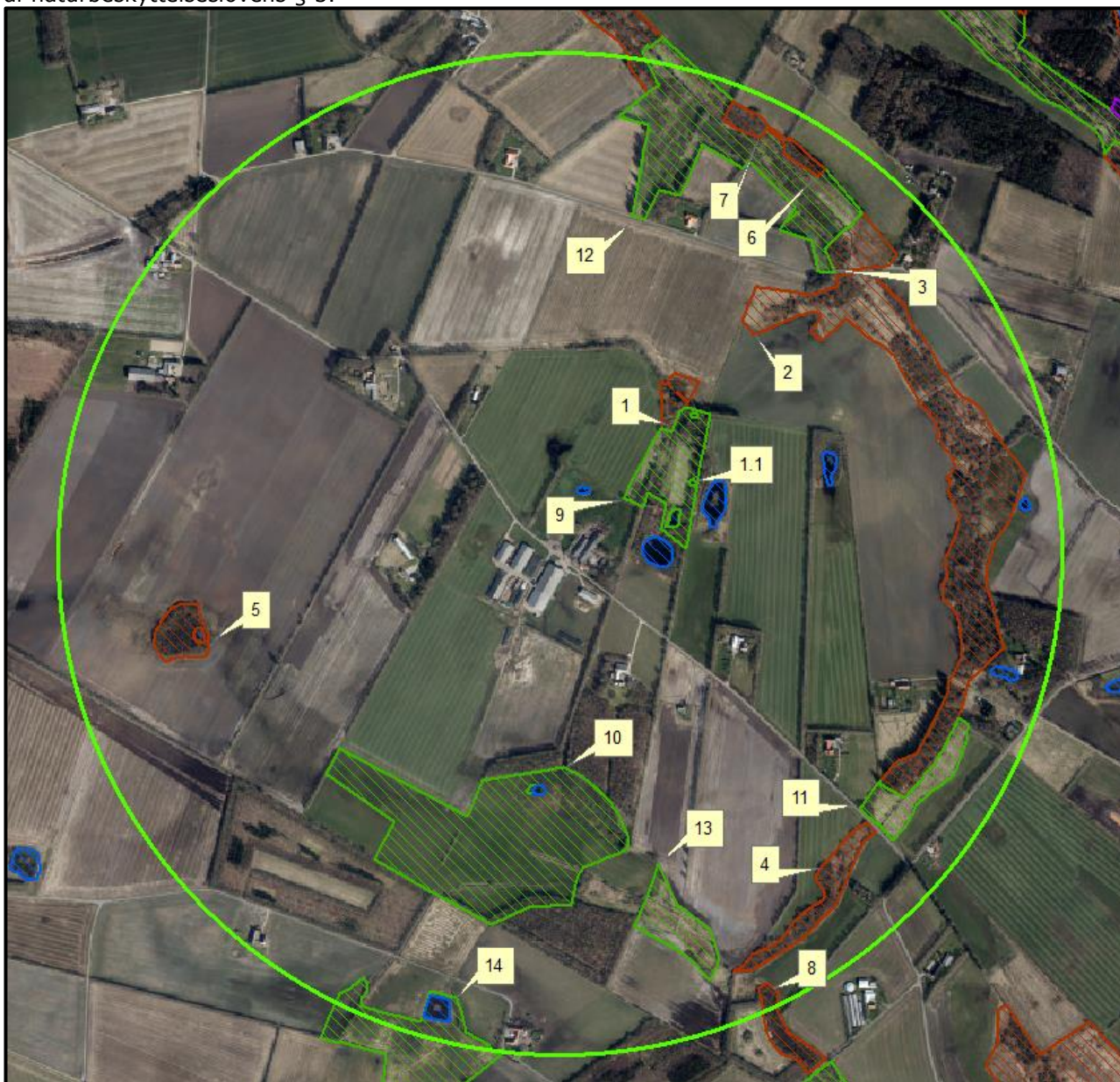
stykke under lovens afskæringskriterie, så er der ikke foretaget en nærmere vurdering af naturområdet.

Varde Kommune berigtiger ansøgers oplysninger og konklusion angående kategori 2 natur.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 13 og tabel 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 13. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Mose	Nej
2	Mose	Ja
3	Mose	Ja
4	Mose	Ja
5	Mose	Nej
6	Mose	Ja
7	Mose	Ja
8	Mose	Ja
9	Eng	Nej
10	Eng	Ja
11	Eng	Ja
12	Eng	Ja
13	Eng	Ja
14	Eng	Ja

Tabel 3. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 8 moser. Der er ingen heder og intet overdrev, se figur 13 og tabel 3.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 3, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Nærmeste kategori 3 natur er to moser ca. 200 og 270 meter nord for husdyrbruget, hvor der er en merdeposition i forhold til 8 årsdriften på 0,4 og 0,3 kg N/ha henholdsvis, se tabel 4. Da der tillades en merbelastning på op til + 1,0 kg er lovens afskæringskriterie overholdt.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 4, og angiver totaldepositionen i ansøgt og merdepositionen i forhold til 8-årsdriften og nudriften.

Lokalitet	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kg N/ha	Nudrift, kg N/ha	Ansøgt, kg N/ha
Natura 2000	6.000	landbrug	skov	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	7.000	landbrug	skov	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	1.600	landbrug	Mk	0,0	0,0	0,2
Kategori 3 Mose nr. 1.1	200	landbrug	skov	+0,4	0,0	3,5
Nærmeste kategori 3 Mose nr. 1	270	landbrug	skov	+ 0,3	0,0	2,7
Kategori 3 Mose nr. 2	550	landbrug	Bn	+ 0,1	0,0	0,9
Kategori 3 Mose nr. 3	750	landbrug	Skov	+ 0,1	0,0	0,6
Kategori 3 Mose nr. 4	750	landbrug	skov	0,0	0,0	0,4
Kategori 3 Mose nr. 5	720	landbrug	skov	+ 0,1	0,0	0,4
Kategori 3 Mose nr. 6	870	landbrug	skov	+ 0,1	0,0	0,5
Kategori 3 Mose nr. 7	880	landbrug	skov	+ 0,1	0,0	0,5
Kategori 3 Mose nr. 8	910	landbrug	skov	0,0	0,0	0,1
Nærmeste § 3 eng nr. 9	100	landbrug /ringe	skov	+0,8	0,0	9,0
Eng nr. 10		landbrug	bn	0,0	0,0	0,3
Eng nr. 11		landbrug	skov	+ 0,1	0,0	0,3
Eng nr. 12		landbrug	mk	+ 0,1	0,0	0,4
Eng nr. 13		landbrug	bn	0,0	0,0	0,2
Eng nr. 14		landbrug	bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 4. Beregning af den totale ammoniakdeposition i ansøgt drift og merdepositionen i forhold til 8 års driften og nudriften på vigtige naturområder.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 10 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 6 enge, se figur 13 og tabel 3. Til den nærmeste eng ca. 100 meter nord for husdyrbruget beregnes der en merbelastning i forhold til 8 årsdriften på 0,8 kg N/ha. De andre enge har en merbelastning på 0,1 eller ingen merbelastning, se tabel 4. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på eng nr. 9 og heller ikke på de andre § 3 enge.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at ændringen af husdyrbruget ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne og § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at ændringen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

Ansøger oplyser:

Bilag IV arter fremgår af EU-s habitatdirektiv og er strengt beskyttede arter. Det betyder at der gælder særligt skærpede krav mht. at sikre arternes levesteder.

Der er ikke jf. tilgængelige oplysninger i på Naturdata på Miljøportalen kendte forekomster af bilag IV arter i ejendommens umiddelbare nærområde. Nærmeste lokalitet med bilag IV arter er Abild Hede ca. 1,5 km væk hvor der er konstateret forekomst af Butsnudet og spidssnudet frø. Den relativt store afstand betyder at evt. negativ påvirkning fra landbruget vil være usandsynlig.

Det kan ikke udelukkes at der nærmere ejendommen kan være uregistrerede forekomster af almindeligt forekommende arter i Jylland som fx flagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø mv. Uanset disse arter måtte forekomme er de ansøgte ændringer på ejendommen af så begrænset karakter at der ikke forventes at kunne være muligt negative påvirkninger af arterne.

Ansøgers vurdering:

Projektet vurderes ikke at have negativ indflydelse på bilag IV arter, ej heller i kumulation med andre påvirkninger.

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 9,1 km nordvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at ændringen af husdyrbruget kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.23 BAT – Ammoniak

Ansøger har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 5.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3961	549	4510
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3961	549	4510
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau.

Ansøger oplyser:

BAT-beregningen er baseret forudsætninger om eksisterende og renoverede staldafsnit, som det fremgår af figur 14.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Bygning 8 Ny Dybstrøelse kvier og goldkøer i lade	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Bygning 27. Nyere småkalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Bygn 4 Ungdyr helt gl kostald/malkestald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Bygn 4 Ungdyr helt gl kostald/malkestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Bygn 3 Ungdyr i "gl foderlade"	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Bygn 3 Ungdyr i "gl foderlade"	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Bygn 3 Ungdyr i "gl foderlade"	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Bygning 2, ungdyrstald med senge "Vardestald"	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Bygn 1 Løsdriftstald køer	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Bygn 1 Løsdriftstald køer	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84

Figur 14. Forudsætning for BAT-beregning.

Der er relativt begrænsede muligheder for at indføre teknologiske tiltag til yderligere reduktion af ammoniak i de eksisterende stalde, idet dette vil kræve omfattende renovering af gulv og inventar som ikke vil være teknisk og økonomisk proportionalt med BAT princippet. Det er muligt at overdække eksisterende gylletank med telt, men effekten vurderes ikke at være proportional med meromkostningen. Miljøstyrelsen har på forhånd fastlagt et vejledende niveau for ammoniakemission, som overholdes ved den aktuelle drift.

Ansøgers vurdering

Det ansøgte landbrug falder ikke ind under IE brug og reglerne hertil og der skal derfor kun redegøres i fht. overholdelse af BAT ammoniakemission. Lovens krav fastsætter det emissionsniveau som det forventes at et husdyrbrug af den aktuelle type og størrelse vil kunne overholde ud fra en teknisk og økonomisk proportional vurdering. Ejendommen overholder den fastsatte emissions grænseværdi.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 4.510 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 4.510 kg NH₃-N. Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

I den tidligere miljøgodkendelse (Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen fra 2010 givet den 12. juni 2018) er der et vilkår om mængden af protein i foderet til malkekøerne. Det vilkår er et virkemiddel til nedsættelse af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget, som jævnfør nugældende lovgivning ikke eksisterer som virkemiddel længere. Derfor fratager det vilkår i denne miljøgodkendelse.

Varde Kommune vurderer også, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Yderligere oplysninger fra ansøger

Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Der anses ikke at være forhold omkring ejendommen eller produktionen som vil kunne påvirke menneskers sundhed herunder særlige smitterisici.

Alternative løsninger

Der vurderes ikke umiddelbart at være alternative løsninger. Godkendelsen drejer sig primært om fortsættelse af den hidtidige drift i de eksisterende driftsbygninger.

Oplysninger om konsulenten

Ansøgningen er udarbejdet af Chefkonsulent, Lars Schmidt, Kolding Herreds Landbrugsforening. Konsulenten har landbrugsfaglig uddannelse med overbygning på bachelorniveau samt ca. 15 års erfaring i udarbejdelse af miljøansøgninger til landbrug.

Konklusion

Ud fra en samlet vurdering vurderes ejendommens miljøpåvirkninger ikke at kunne skade eller påvirke miljøet negativt. Ejendommen overholder lovens gældende kriterier for overholdelse af BAT og samt lovens afskæringskriterier i fht. overholdelse af lugtgener og overholdelse af ammoniakpåvirkning af natur. Ejendommens øvrige miljøpåvirkninger er beskrevet og vurderede og det vurderes at der er foretaget de fornødne hensyn til at sikre miljøet og de omkringboende mod unødige gener fra landbruget ud over hvad der må forventes i et landområde som er præget af landbrugsdrift.

9 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 441 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 30. oktober 2020 til og med den 30. november 2020.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Ændringen af husdyrbruget og driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

11 BBR-færdigmelding af ensilagesiloer

Kommunens navn og adresse Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	Forbeholdt kommunen Ejendomsnummer: Anlægsnummer: Sagsidentifikation: Sagsbehandlers initialer:
Oplysninger til BBR-registrering TIL BRUG FOR BBR REGISTRERING I FORBINDELSE MED ANSØGNING / ANMELDELSE SKAL OPLYSES FØLGENDE NÅR ETABLERINGEN ER UDFØRT: (Een blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer	
Postnummer og by	
Matrikelnummer og ejerlav	
Hvad omhandler oplysningerne (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift	
Navn	Telefonnummer
Evt. e-mail	Dato
Underskrift	